

De magie van Max

Jaap de Groot

*De magie
van* **Max**

Nieuw Amsterdam

Eerste druk juni 2020
Tweede druk juli 2020
Derde druk mei 2021
Vierde druk augustus 2021

© Jaap de Groot 2020
Alle rechten voorbehouden
Omslagontwerp Studio Jan de Boer
Omslagbeeld © Getty Images / Clive Mason / Staf
NUR 480
ISBN 978 90 468 2928 8
www.nieuwamsterdam.nl

Inhoud

Voorwoord	7
1 Stoïcijns vanaf het begin	9
2 Respect en liefde voor de sport	12
3 De kracht van de gunfactor	15
4 In een jaar van kart naar Formule 1	20
5 Het Barcelona van Johan Crujff	32
6 Zandvoort komt in beweging	42
7 De man van 35 miljoen ontstijgt Nederland	49
8 Zandvoort én Assen gaan ervoor	59
9 Van dieptepunt naar nieuw hoogtepunt	66
10 FOM hakt tijdens Max Mania de knoop door	83
11 Zandvoort zet Nederland op zijn kop	91
12 Assen ontketent een stammenstrijd	98
13 De rol van de BV Nederland	109
14 De gemeente, de provincie en het Rijk	114
15 3 mei 2020 start GP in Zandvoort	122
16 Max' levensverzekering Dutch Grand Prix	134

- 17 Duurzaamste Grand Prix ter wereld 140
- 18 Een houdini-act op het circuit 149
- 19 What's in it for Max Verstappen? 153
- 20 Eerste meters op het circuit 160
- 21 Zondag 3 mei 2020 167
- 22 Uitstel geluk bij ongeluk 173
- 23 Zandvoort en Assen slaan handen ineen 178
- 24 Op jacht naar de wereldtitel 182
- 25 De magie van Max 189

Voorwoord

Natuurlijk gaat dit boek over Max Verstappen en racen. Al was het alleen maar om een compleet beeld te schetsen van het proces dat geleid heeft tot de terugkeer van de Formule 1 naar Nederland. De coureur Verstappen loopt daar als een rode draad doorheen.

Naast zijn passeeracties en overwinningen gaat *De magie van Max* vooral over het effect dat hij zowel binnen als buiten de circuits gesorteerd heeft. Hij heeft met zijn unieke talent mensen in alle geleidingen van de maatschappij geïnspireerd.

Inclusief mijzelf.

Zo zijn de parallellen met Johan Crujff legio. De dertien jaar dat ik Max Verstappen heb meegemaakt, gingen gepaard met déjà vu's van momenten die ik gedurende veertig jaar met Crujff heb ervaren.

Beiden zijn gezegend met een bijzonder talent, het zijn pioniers met pure liefde voor de sport, ze zijn zeer loyaal, enorm professioneel, sceptisch jegens het establishment en tegelijk ook zachtaardig.

Max Verstappen zet mensen in beweging, vaak zonder dat hij dat zelf in de gaten heeft. Van ondernemers tot politici en van media tot officials. In *De magie van Max* probeer ik vooral een verband te leggen tussen de persoon en zijn prestaties

en te laten zien hoe dit gegeven ons land op meerdere vlakken heeft beïnvloed.

JAAP DE GROOT

JUNI 2020

1

Stoïcijns vanaf het begin

Het is begin 2007 en ik heb een afspraak met Jos Verstappen in het Eindhovense restaurant De Karpendonkse Hoeve. De altijd attente gastheer Leo van Eeghem heeft de tafel gedekt voor de herenlunch; alleen wordt de gemiddelde leeftijd door de aanwezigheid van een jonge knul behoorlijk omlaag gekrikt. Verstappen heeft besloten zijn negenjarige zoon Max een vorkje mee te laten prikken.

Mooi ventje. Bebop, een beetje moeilijke blik en heel beleefd. En nu al stoïcijns. Zonder blikken of blozen bestelt hij in het sterrenrestaurant een tomatensoep en een biefstuk. Zijn vader legt uit dat Max een heel talentvolle karter is en dat hem een mooie toekomst staat te wachten. Zwijgend hoort het ventje zijn vader aan, reageert niet, zoals hij toch alleen aan het gesprek deelneemt als hem iets wordt gevraagd. Bijvoorbeeld wanneer ik bij hem informeer of hij wel eens een echte auto heeft bestuurd.

Hij slikt eerst een hap tomatensoep door voor hij reageert: 'Ja, meneer, gisteravond nog.'

Ik: 'Wat voor auto was dat?'

Max: 'Onze bus.'

Ik: '???'

Max: 'Mijn vader had wat gedronken. Ik moest rijden,

terwijl hij naast me op de bank ging liggen.’

Jos gniffelt en Max neemt weer een lepel soep.

Dat stoïcijnse zit er dus al vroeg in.

Het is een voorwaarde om in de Formule 1 te kunnen slagen. Komende uit de voetbalwereld ben ik gewend aan trainingskampen die 48 uur voor de wedstrijd hermetisch afgesloten worden, om zo te voorkomen dat de concentratie van de spelers wordt verstoord. Wanneer ik Max Verstappen later in de Formule 1 ga volgen, is de tiener tot mijn verrassing tot enkele minuten voor de race gewoon aanspreekbaar. Zoals bij de Grote Prijs van Hongarije in 2015, als Verstappen vlak voor de start aan me vraagt waar de wc is. Hij moet ineens nodig. Nadat hij snel een litertje lichter is, rijdt hij vervolgens zijn beste race tot dan toe en finisht als vierde.

Tv-maker John de Mol werd ooit afgeschoten toen hij met de zender Sport 7 de voetbalrechten verwierf en offerde om camera's in de kleedkamer te plaatsen. Alle seinen in de eredivisie en andere media gingen op rood, omdat hier het bewijs werd geleverd hoe De Mol bezig was sport ondergeschikt aan entertainment te maken.

Terwijl ze in de Formule 1 niet beter weten: van vrijwel ieder moment worden geluids- en beeldopnamen gemaakt. De rijders laten het gebeuren en doen intussen hun ding. Ook Max Verstappen. Die is in staat om tientallen details in één keer te zien, met daarbij het vermogen om sneller dan het geluid hoofd- en bijzaken van elkaar te onderscheiden.

Een voorbeeld uit de tijd dat ING nog sponsor was van het Formule 1-team van de toenmalige wereldkampioen Fernando Alonso, jaren geleden: ik werd door de bank uitgenodigd om op het Zuid-Franse circuit Paul Ricard in de bolide

van de Spanjaard te rijden. Voor het zover was moest ik eerst allerlei testen doen en één daarvan was op een wand binnen 60 seconden minimaal 65 keer een oplichtend lampje uitdrukken. Ik kwam uit op 68 en informeerde naar het aantal van de topcoureurs. Het bleek dat Kimi Räikkönen recordhouder was met 132 tikken per minuut. Bijna het dubbele (!).

Dit geeft aan hoe snel toprijders kunnen schakelen en daardoor in staat zijn om veel dingen tegelijk te doen. Verstappen is van de generatie die met computers en social media is opgegroeid en zit op een denk- en handelingsniveau dat de meeste veertigplussers nauwelijks kunnen bevatten. En niet alleen veertigplussers, ook zijn leeftijdsgenoten niet. Zelfs bij snelheden van boven de 300 kilometer per uur is hij in staat om het totaaloverzicht in zijn bolide te bewaren.

De stoïcijnse jongen in De Karpendonkse Hoeve heeft zich ontwikkeld tot een man die zijn mindset volledig onder controle heeft – tot vlak voor de wedstrijd praat hij onverstoorbaar over van alles en nog wat, om dan de knop om te zetten en meteen in de tunnel te zitten.

Hij is het bewijs van een sporter die mentaal van de buitencategorie is.

2

Respect en liefde voor de sport

Zijn mentale power is één aspect dat ertoe bijdraagt dat Nederland de sportman Max Verstappen op handen draagt. Natuurlijk heeft het ook te maken met zijn talent, persoonlijkheid en succes, allemaal gebundeld in een zich normaal gedragend mens die je recht aankijkt als hij tegen je praat.

Maar er is meer. Juist nu er veel discussie is over begeleiding van toptalenten, is Verstappen niet alleen een eyeopener voor jonge sporters, maar ook voor tieners die al vroeg in hun leven met veel geld en status te maken krijgen.

Ik heb ooit sfeer mogen proeven in de toenmalige werkplaats van de Verstappens in Maasbracht, ondergebracht in het dakbedekkersbedrijf van de familie Pex. Nergens grand chic, overal back to basics. Daar rondkijkend wordt mij veel duidelijk over de persoon Verstappen.

De vloer: hoewel er dagelijks gesleuteld en getest wordt, kun je er met witte sokken overheen lopen. En dan de wand: daar worden in meer dan honderd doorzichtige laatjes bouten en schroeven op volgorde bewaard. Monnikenwerk. De motorblokken zijn helemaal een verhaal apart. Die blinken als zilverwerk. Uren en uren aan poetswerk moeten daarin gestoken zijn.

Boven de motorblokken hangen de karts. In het midden

de minibolide waarin Verstappen in 2013 wereldkampioen is geworden – in exact dezelfde staat als hoe die uit de race kwam: de kart is nooit meer gepoetst of gewassen. Verstappen: ‘De modderspetters zitten er nog op. Ik hecht waarde aan dat soort herinneringen. Ze laten je zien waar je vandaan komt.’

In een ruimte van zo'n duizend vierkante meter bevindt zich dus een essentieel deel van het verhaal achter Verstappen. De wand met honderden onderdelen symboliseert discipline, de schone vloer het respect voor de entourage en de blinkende motorblokken de liefde voor het materiaal.

Het is de basis, vergelijkbaar met de voetballer die erop staat zijn eigen schoenen te poetsen of de schaatser die zijn eigen ijzers slijpt.

Het is een typische karaktertrek van veel wereldtoppers. Anderen hebben misschien net zoveel talent, alleen zit de toegevoegde waarde 'm niet in de techniek of tactiek, maar in het gevoel. De ondefinieerbare intuïtie waardoor echte winnaars vaak op beslissende momenten en onder de grootste druk de juiste beslissingen nemen. Omdat ze volledig één zijn met wat ze doen.

Dat maakt de cirkel bij Verstappen rond. Het racetalent heeft hij geërfd van zijn ouders Sophie en Jos, allebei succesvol coureur, die hun kind vervolgens de juiste omgeving hebben binnengeloodst: een keurig dakbedekkersbedrijf in Maasbracht, waar de natuur gewoon haar werk heeft gedaan.

Zo wordt hij in 2013 geen wereldkampioen karten dankzij een door veel geld aangeschafte bolide, maar omdat zijn eigen vader in een apart kamertje van het Maasbrachtse be-

drijfspannd de perfecte kart heeft geprepareerd. Een kart die vervolgens subliem door zijn zoon wordt bestuurd.

Dit toont aan dat zelfs in de door miljoenen dollars gedomineerde Formule 1 succes niet alleen het gevolg is van een dikke portemonnee. Puur respect en liefde voor de sport zijn onderdeel van de basis en lopen als een rode draad door de carrière van Max Verstappen – en maken ook het verschil.

3

De kracht van de gunfactor

Talent is een godsgeschenk, maar geen garantie voor succes. Talent moet gekoppeld zijn aan discipline, persoonlijkheid en intelligentie. Ontbreekt een van deze factoren, dan zal nooit het maximale uit een carrière worden gehaald. Bij Max Verstappen is het allemaal aanwezig.

Neem zijn begeleidingsteam. De regie van zijn carrière is in handen van zijn vader Jos, manager Raymond Vermeulen en de coureur zelf. De focus van dit trio is er uitsluitend en alleen op gericht alles uit het lijdend voorwerp te halen. Vanuit een visie die Verstappen zich van jongs af aan eigen heeft gemaakt, toen duidelijk werd dat hij over meer dan bovengemiddelde kwaliteiten beschikte.

Het bijzondere is dat Verstappen deze geharnaste ambitie heel dicht bij zichzelf houdt. Tijdens de race is er fanatisme, daarbuiten toont hij normaal gedrag, maar met extra oog voor diegenen die het oprecht goed met hem menen. Zeker in de tijd voordat wereldfaam zijn deel zou worden.

Dat blijkt ook uit de fase waarin zijn loopbaan vanuit de bedrijfsruimte van de familie Pex in Maasbracht wordt opgebouwd. Met de overstap vanuit de kart naar het *open wheel racing* is er in 2014 behoefte aan extra steun, zowel financieel als moreel. Verstappen moet zo'n 750.000 euro

eigen geld meenemen om in het team van Van Amersfoort Racing te kunnen starten op het Europees Formule 3-kampioenschap.

Het is in deze periode dat Frits van Eerd, CEO van de supermarktketen Jumbo, het jonge racetalent als sponsor de hand reikt – op een moment dat het grote publiek Verstappen nog niet kent. De bescheiden en beleefde manier waarop hij door ‘Team Verstappen’ wordt benaderd raakt Van Eerd, naast het feit dat hij als racieliefhebber natuurlijk de verhalen over het bijzondere talent van de pas zestienjarige Verstappen gehoord heeft.

Dat laatste speelt ook mee op de sportredactie van *De Telegraaf*, waar ik dan als hoofdredacteur Telesport werkzaam ben. Na onze lunch in De Karpendonkse Hoeve blijft vader Jos, inmiddels columnist bij de krant, ons op de hoogte houden van de ontwikkelingen van zijn zoon. Tussen de regels door voel je dat er iets bijzonders gaande is en daarom wordt ook besloten om in het weekeinde van 19 en 20 april 2014 een reportage te maken van het Formule 3-debuut van Max op het Engelse circuit van Silverstone.

Eigenlijk druist dit tegen de Telesport-filosofie in, omdat de Formule 3 niet onder de noemer topsport valt. Daar worden geen kolommen voor beschikbaar gesteld. Maar Verstappen vormt een uitzondering op de regel. Het journalistieke zintuig seint in dat we het gewoon moeten doen.

Met een voltreffer tot gevolg. Bij zijn debuut presenteert Verstappen zich als een sensatie. Nadat hij tijdens zijn eerste vrije training meteen de snelste tijd heeft geklokt, eindigt de zestienjarige Limburger de race als tweede en staat te glunderen op het podium. Er volgt een exclusieve reportage in

Telesport, dat als enige medium uit Nederland op Silverstone aanwezig is.

Het bijzondere van de Verstappens is dat ze dit niet vergeten. Zowel voor Jumbo als Telesport blijft daarna de gunfactor voelbaar. Natuurlijk is er richting de redactie soms sprake van een spanningsveld, maar uiteindelijk is er toch het besef dat er maar een paar partijen thuis geven als het even nodig is. Zoals het ook Jumbo jarenlang gegund wordt om voor een habbekrats de helm van Verstappen in de Formule 1 te sieren.

Het is deze mentaliteit die Verstappen veel krediet oplevert. Omdat blijven onderkennen wie wanneer iets voor je betekent of betekend heeft een vorm van loyaliteit is die je op dit niveau nauwelijks nog ervaart. Het reflecteert de normen en waarden die hij van nature heeft.

Het past ook helemaal bij zijn karakter om niet meteen te graaien in een grote bak met geld, maar zich eerst te richten op die stip aan de horizon. Daarom werkt het in de werkplaats in Maasbracht en pakt het goed uit met de eerste sponsoring door Frits van Eerd. Allemaal momentopnamen die hem weer iets dichterbij zijn ultieme triomf brengen.

Die momentopnamen hebben een status aparte verworven in het gevoelsleven van de jonge coureur voor wie de multinationals in de rij staan. Maar zelfs met inmiddels jaarlijks 40 miljoen euro aan inkomsten domineert geld niet zijn leven. Het vizier blijft gericht op het behalen van de wereldtitel in de Formule 1, en de rest is bijzaak. Zelfs het aantal nullen dat voor de komma op een cheque staat.

Dat wordt ook zichtbaar met zijn keuze voor Toro Rosso, het opleidingsteam van Red Bull, amper vijf maanden nadat

hij in de Formule 3 heeft gedebuteerd. Mercedes en Ferrari hebben daarbij het nakijken. De keuze valt op Toro Rosso omdat het niet om geld gaat, maar om het perspectief voor de ambitie om ooit de beste van de wereld te zijn.

Een lijn die hij doortrekt wanneer hij begin 2020 zijn tot eind 2020 lopende contract bij Aston Martin Red Bull Racing tot en met 2023 verlengt. Dit komt vrij onverwachts omdat vooral Mercedes een serieuze kandidaat lijkt om hem binnen te lokken.

Niet dus.

Ook hier is loyaliteit een voorname factor. Natuurlijk speelt het megacontract, dat zijn inkomsten tot boven de 40 miljoen euro per jaar duwt, een rol. Maar ook Mercedes kan daar moeiteloos overheen gaan. Toch blijft Red Bull voor Verstappen in de eerste plaats de organisatie die hem in 2016 via het opleidingsteam Toro Rosso upgradet naar het A-team, waarna hij in zijn nieuwe rol meteen zijn eerste Grand Prix wint.

Loyaliteit overheerst dan ook in zijn reactie op het nieuwe contract: 'Ooit had Red Bull zo veel geloof in mij dat me de kans werd geboden om in de Formule 1 te debuten. Daarvoor ben ik ze nog altijd dankbaar. Inmiddels ben ik steeds meer verweven geraakt met het hele team en geniet ik van de samenwerking met zo'n geweldige groep mensen. Van alle kanten gaat iedereen zich nu maximaal inzetten om gezamenlijk voor de wereldtitel te gaan.'

Dat is ook de belangrijkste voorwaarde die hij vooraf aan zichzelf heeft gesteld. Na vijf fascinerende jaren is hij klaar voor zijn ultieme doel: wereldkampioen in de Formule 1 worden. Daarom is het akkoord met Red Bull Racing geen

kwestie van het hoogste geldbedrag geweest, maar het antwoord op de vraag of de organisatie in staat is de beste en snelste auto te leveren. Wanneer hem die vinger wordt gegeven, is het snel gedaan.

Het is het wisselgeld dat Max Verstappen je geeft als je iets voor hem betekend hebt.

4

In een jaar van kart naar Formule 1

Wat goed is komt snel. In het geval van Max Verstappen heel snel. Nog geen tien maanden na zijn debuut in de Formule 3 zijn er de eerste officiële testdagen voor het Formule 1-seizoen. Na eerst in oktober 2014 op de circuits van Suzuka en Austin namens Toro Rosso de eerste vrije training voor de GP's van Japan en de Verenigde Staten te hebben gereden, begint op 2 februari 2015 het echte werk in het Spaanse Jerez.

Het is ongelooflijk maar waar, binnen een jaar reikt hij vanuit de kart tot de Formule 1. Het is het sportieve verhaal van de krantenjongen die miljonair wordt. Zo snel dat het de meeste Nederlandse media ontgaat. Zo ook op 2 februari 2015, de eerste testdag in Jerez de la Frontera. Het wordt voor mij een exclusieve reportage omdat er verder niet één journalist uit Nederland aanwezig is.

Alsof hij met de auto naar zijn werk gaat, zo drukt Max Verstappen om 09.24 uur voor het eerst het gaspedaal in van de splinternieuwe STR10-02 van Scuderia Toro Rosso. De officiële test van de jongste Formule 1-coureur ooit is begonnen, maar van podiumvrees is geen sprake. Uiteindelijk komt de zeventienjarige Limburger tot 73 ronden, goed voor zo'n 325 kilometer. In ieder geval 27 ronden meer dan zijn teamgenoot Carlos Sainz jr. een dag eerder noteerde. Verstappen: